

บทที่ 3

รูปแบบการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการศึกษา

การสังเกต (OBSERVATION)

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้การสังเกตและเก็บข้อมูลโดยไม่เข้าไปร่วมมีการบันทึกผลและนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ การสังเกตจะมุ่งเน้นไปที่ลักษณะการเปลี่ยนแปลงว่ามีการต่อเติม และเปลี่ยนแปลงประโยชน์ใช้สอยของที่อยู่อาศัยไปอย่างไรมีจำนวนที่อยู่อาศัยที่เปลี่ยนแปลงไปเท่าไร การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยเปลี่ยนไปทำกิจกรรมอะไรบ้าง และส่งผลกระทบต่อที่อยู่อาศัยร่วมกันอย่างไร

แบบสอบถาม (QUESTIONNAIRE)

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งได้จัดทำแบบสอบถามออกเป็น 1 ชุด โดยแยกออกเป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 : ลักษณะการอยู่อาศัย

ส่วนที่ 3 : ปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงลักษณะที่อยู่อาศัย

ส่วนที่ 4 : ความคิดเห็นสำหรับผู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะที่อยู่อาศัย

ส่วนที่ 5 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกกฎหมาย เรื่องการเปลี่ยนแปลงลักษณะที่อยู่อาศัย

ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลจากการสำรวจจริง ณ. หมู่บ้านลานทอง ระหว่างเดือน

กรกฎาคม - กันยายน พ.ศ.2537

การถ่ายภาพ (PHOTO)

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้การบันทึกภาพ เพื่อให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง รูปถ่ายจะมีแสดงอยู่ภายในตัวเล่ม

การสัมภาษณ์ (INTERVIEW)

การวิจัยนี้จะมีการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น และจะมีการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์อีกครั้งหนึ่ง การสัมภาษณ์อาจจะทำได้ 2 กรณี คือ

- การสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล
- การสัมภาษณ์เป็นกลุ่ม

การสัมภาษณ์จะเน้นเป็นรายบุคคลมากกว่ารายกลุ่มเพราะข้อมูลที่ได้จะมีความถูกต้องมากกว่า

การสุ่มตัวอย่างประชากร

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตา (Quota Sampling) จากประชากรผู้อยู่อาศัยในหมู่บ้านลานทอง จำนวนทั้งสิ้น 200 ราย เพราะจำนวนครอบครัวที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านลานทองมีประมาณ 2,000 ครอบครัว คิดเป็น 10 เปอร์เซ็นต์โดยแยกเป็น

1. กลุ่มประชากรผู้ที่มีที่อยู่อาศัย ไม่มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะที่อยู่อาศัย
จำนวน 100 ราย โดยจะแยกเป็น
 - 1.1 ผู้ที่อยู่อาศัยใน บ้านเดี่ยว จำนวน 25 ราย
 - 1.2 ผู้ที่อยู่อาศัยใน บ้านแฝด จำนวน 30 ราย
 - 1.3 ผู้ที่อยู่อาศัยใน ทาวน์เฮาส์ จำนวน 45 ราย
2. กลุ่มประชากรผู้ที่มีที่อยู่อาศัย มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะที่อยู่อาศัย
จำนวน 100 ราย โดยจะแยกเป็น

- 2.1 ผู้ที่อยู่อาศัยใน บ้านเดี่ยว จำนวน 25 ราย
- 2.2 ผู้ที่อยู่อาศัยใน บ้านแฝด จำนวน 30 ราย
- 2.3 ผู้ที่อยู่อาศัยใน ทาวน์เฮาส์ จำนวน 45 ราย

สาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนไม่เท่ากัน เพราะจากการสำรวจภาคสนามในหลายครั้งที่ผ่านมาพบว่าปริมาณที่อยู่อาศัยภายในหมู่บ้านลานทอง ปริมาณของทาวน์เฮาส์มีมากที่สุด ส่วนบ้านเดี่ยวและบ้านแฝดพบว่ามีปริมาณใกล้เคียงกัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีสำรวจข้อมูลสนาม (Field Survey) ด้วยการสังเกตแบบสอบถาม การถ่ายภาพ และการสัมภาษณ์ เมื่อได้ข้อมูลต่าง ๆ มาแล้วจะมีการนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

การวางแผนวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ โดยพื้นฐานการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตแบบสอบถาม การถ่ายภาพ และการสัมภาษณ์จะใช้ร้อยละ (Percentage) เป็นตัวอธิบายลักษณะการกระจายของข้อมูล แต่เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ได้ชัดเจน จึงได้กำหนดขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้

1. การหาปัจจัยและลำดับความสำคัญที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงลักษณะที่อยู่อาศัย

1.1 หาร้อยละของที่อยู่อาศัยที่มีการเปลี่ยนแปลงว่ามีสาเหตุมาจาก

1.1.1 เพื่อความปลอดภัยของชีวิต และ ทรัพย์สิน

- 1.1.2 เพื่อความสะดวกสบายเพิ่มขึ้น
- 1.1.3 มีสมาชิกในครอบครัวเพิ่มขึ้น
- 1.1.4 แบบบ้านที่เจ้าของสร้างให้ไม่ถูกใจ
- 1.1.5 เพื่อนบ้านมีการต่อเติม เปลี่ยนแปลงประโยชน์ใช้สอย
ก็อยากเปลี่ยนบ้าง
- 1.1.6 ต้องการมีความแตกต่างจากเพื่อนบ้าน
- 1.1.7 ต้องการใช้ประกอบธุรกิจ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว
- 1.1.8 เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากการต่อเติม เปลี่ยนแปลงประโยชน์
ใช้สอยของเพื่อนบ้านที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน

ลำดับความสำคัญของสาเหตุที่มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะที่อยู่อาศัย ลำดับ 1 ลำดับ 2 เรื่อยไปจนถึงลำดับที่ 8

1.2 หาลำดับความสำคัญเฉลี่ยของแต่ละสาเหตุที่มีผลต่อการต่อเติม
เปลี่ยนแปลงประโยชน์ใช้สอยของบ้านจัดสรร

1.3 เปรียบเทียบลำดับความสำคัญของแต่ละ สาเหตุที่ทำให้มีการต่อเติม
เปลี่ยนแปลงประโยชน์ใช้สอยของบ้านจัดสรร สาเหตุใดมีค่าลำดับความสำคัญ
เฉลี่ยสูงสุด แสดงว่าสาเหตุนั้นมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงลักษณะที่อยู่อาศัยมากที่สุดส่วน
สาเหตุใดที่มีค่าลำดับความสำคัญเฉลี่ยมากขึ้น แสดงว่าสาเหตุนั้นมีผลต่อการเปลี่ยน
แปลงลักษณะที่อยู่อาศัยรองลงมาตามลำดับ

2. การหาลักษณะที่อยู่อาศัยที่เปลี่ยนแปลงไปว่านำไปใช้ทำกิจกรรมใด

2.1 หาร้อยละของกิจกรรมที่เกิดขึ้นหลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลง
ลักษณะที่อยู่อาศัย

- เปลี่ยนแปลงไปเป็น ห้องนอน
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น ห้องพระ
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น โรงรถ

- เปลี่ยนแปลงไปเป็น ห้องรับแขก
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น ระเบียง
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น ห้องครัว
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น ห้องน้ำ
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น ห้องซักรีด
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น ห้องสมุด
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น คาดฟ้า
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น ห้องคนใช้
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น ห้องเก็บของ
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น ห้องสำหรับกิจกรรมพิเศษ
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น ร้านค้า หรือ ประกอบธุรกิจ
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น สระว่ายน้ำ
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น คอกเลี้ยงสัตว์
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น สวนดอกไม้ หรือ แปลงเพาะชำ
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น เวอค์ชอป หรือ ห้องช่าง
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น ห้องเครื่อง เช่น ห้องปั้มน้ำ บันไพ
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น ห้องทดลอง
- เปลี่ยนแปลงไปเป็น รั้ว หรือ กำแพง

ลำดับความสำคัญของกิจกรรมที่เกิดขึ้น ได้แก่ลำดับ 1 ลำดับ 2

เรียงไปตามลำดับจนถึงลำดับที่ 21

2.2 หากลำดับความสำคัญเฉลี่ยของแต่ละปัจจัยที่นำมาพิจารณา

2.3 เปรียบเทียบลำดับความสำคัญของแต่ละกิจกรรม กิจกรรมใดมีค่าลำดับความสำคัญเฉลี่ยสูงสุด แสดงว่ากิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมที่มีผลต่อการอยู่อาศัยมากที่สุด

3. การหาลักษณะที่อยู่อาศัยที่เปลี่ยนแปลงไปว่าก่อให้เกิดปัญหาอะไร

3.1 หาร้อยละของปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่มี การต่อเติม และเปลี่ยนแปลงลักษณะประโยชน์ใช้สอยของบ้านจัดสรร

- ไม่ก่อให้เกิดปัญหา
- ปัญหาที่เกิดแก่ตัวอาคาร เช่น อาคารแตกร้าวของพื้น และผนัง
- ปัญหาที่เกิดจาก การต่อเติมที่ลวงล้ำเข้ามาในพื้นที่ของท่าน
- ปัญหาด้านจิตใจ เช่น การต่อเติมที่เข้ามาใกล้หน้าต่าง หรือ ประตูเกิน ไป ทำให้รู้สึกไม่เป็นส่วนตัว หรือรู้สึกไม่ปลอดภัย
- ปัญหาด้านสุขภาพ เช่น ไม่สบายบ่อยขึ้น หรือเป็นโรคที่ไม่เคยเป็นมาก่อน
- ปัญหาที่เกิดจาก ไฟฟ้าลัดวงจร หรือ ไฟฟ้าดับบ่อย ๆ เนื่องจากไฟฟ้าไม่พอใช้
- ปัญหาที่เกิดจาก น้ำปะปา หยุดไหล หรือไหลน้อย เนื่องจากน้ำปะปาไม่พอใช้
- ปัญหาที่เกิดจาก
- ปัญหาที่เกิดจาก การจราจร
- ปัญหาที่เกิดจาก เสียงรบกวน
- ปัญหาที่เกิดจาก กลิ่นรบกวน
- ปัญหาที่เกิดจาก การระบายน้ำ
- ปัญหาที่เกิดจาก ขยะมูลฝอย
- ปัญหาที่เกิดจาก แสงสว่าง
- ปัญหาที่เกิดจาก ทิศทางของลม
- ปัญหาที่เกิดจาก การปิดกั้นช่องทางหนีไฟ หรือกีดขวางอุปกรณ์ป้องกันไฟ
- ปัญหาความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน

- ปัญหาทรัพย์สินส่วนกลางได้รับความเสียหาย
- ปัญหาการรुक้าที่สาธารณะของหมู่บ้าน ทำให้ไม่สามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่
- ปัญหาด้านเศรษฐกิจ คือ ต้องเสียเงินเพิ่มขึ้นเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น จาก การต่อเติม และเปลี่ยนแปลงประโยชน์ใช้สอยของเพื่อนบ้าน เช่น ต้องทำเหล็กตัด เมื่อเพื่อนบ้านต่อเติมเข้ามาใกล้หน้าต่าง ลำดับความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่ลำดับ 1 ลำดับ 2

เรียงไปตามลำดับจนถึงลำดับที่ 19

3.2 ทาลำดับความสำคัญเฉลี่ยของแต่ละปัญหาที่นำมาพิจารณา

3.3 เปรียบเทียบลำดับความสำคัญของแต่ละปัญหา ปัญหาใดมีค่าลำดับความสำคัญเฉลี่ยสูงสุด แสดงว่าปัญหานั้นเป็นปัญหาที่มีผลต่อการอยู่อาศัยมากที่สุด

4. ทาร้อยละของข้อมูล ทั้ง 5 ส่วน

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 : ลักษณะการอยู่อาศัย

ส่วนที่ 3 : ปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงลักษณะที่อยู่อาศัย

ส่วนที่ 4 : ความคิดเห็นสำหรับผู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะที่อยู่อาศัย

ส่วนที่ 5 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกกฎหมายเรื่องการเปลี่ยนแปลงลักษณะที่อยู่อาศัย

4.1 ทาลำดับความสำคัญเฉลี่ยของแต่ละข้อมูลที่นำมาพิจารณา

4.2 เปรียบเทียบลำดับความสำคัญของแต่ละข้อมูล ข้อมูลใดมีค่าลำดับความสำคัญเฉลี่ยสูงสุด แสดงว่าข้อมูลนั้นเป็นข้อมูลที่มีผลต่อการอยู่อาศัยมากที่สุด

5. นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาทำ CROSS TAB เพื่อหาความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยใช้ โปรแกรม SPSS

6. นำข้อมูลที่ได้มาแปลผลเพื่อหาคำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัย

การพิสูจน์สมมติฐาน

ใช้วิธีการทดสอบความเป็นอิสระแก่กัน (Test of Independent) ของตัวแปร x_1 และ x_2 ที่กล่าวแล้ว โดยใช้สถิติ ไคสแควร์ (Chi - Square) เมื่อ

$$x^2 = \sum_{i=1}^k \frac{(O_1 - E_1)^2}{E_1}$$

โดยที่ O_1 คือความถี่ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล (Observed Frequency)

E_1 คือความถี่ตามทฤษฎีหรือที่ควรจะเป็น (Expected Frequency)

k คือจำนวนกลุ่ม

การทดสอบด้วยสถิติไคสแควร์สามารถทดสอบด้วยค่านัยสำคัญของความเป็นอิสระแก่กันของความถี่ที่คาดหวังกับความถี่ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลหรือความถี่ที่สังเกตได้

การวิเคราะห์ค่าวิกฤต (Criticle Value) ของไคสแควร์ (x^2) ในการพิสูจน์สมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ กำหนดค่าวิกฤตที่ระดับนัยสำคัญ (α) = 0.05 และชั้นความเป็นอิสระ = $(R-1) (C-1) = (3-1) (3-1) = 4$ (เพราะเป็น 3×3 Contingency Table) ซึ่งเท่ากับ $x^2 = 9.488$ ดังนั้นถ้าค่า x^2 ที่คำนวณได้มากกว่า หรือ เท่ากับ 9.488 เราจะปฏิเสธ H_0 (Null Hypothesis) และสามารถสรุปได้ว่าสองตัวแปรนั้นไม่เป็นอิสระต่อกัน